

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Meteorológiai Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Dr. Bartholy Judit MTA doktora, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanszékvezető,
Meteorológiai Tanszék 1117 Budapest Pázmány Péter sétány 1/a, bari@ludens.elte.hu

Alelnök: -

Titkár: Dr. Lakatos Mónika PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat, 1024 Budapest, Kitaibel
P. u. 1, lakatos.m@met.hu

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltüntetésével:

Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Szalai Sándor, kandidátus

Titkár: Dr. Varga Zoltán PhD, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Mezőgazdaság- és
Élelmiszertudományi Kar, 9200 Mosonmagyaróvár Deák tér 1., +36 96 566 677,
varzol@mtk.nyme.hu

Éghajlati Albizottság

Elnök: Dr. Radics Kornélia, PhD

Titkár: Dr. Pongrácz Rita, PhD, Eötvös Loránd Tudományegyetem Meteorológiai Tanszék
1117 Budapest Pázmány Péter sétány 1/a., +36 1 3722 500/661, prita@nimbus.elte.hu

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus

Titkár: Dr. Szintai Balázs, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat, 1024 Budapest, Kitaibel P. u.
1., +36 1 346 4705, szintai.b@met.hu

Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Elnök: Dr. Geresdi István, MTA doktora

Titkár: Dr. Ács Ferenc, kandidátus, Eötvös Loránd Tudományegyetem Meteorológiai Tanszék
1117 Budapest Pázmány Péter sétány 1/a., +36 30 29 29 408, acs@caesar.elte.hu

Légköri Erőforrás Albizottság

Elnök: Dr. Tar Károly, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Pieczka Ildikó PhD, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Meteorológiai Tanszék, 1117
Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A, +36 1 372 2500 / 6616, pieczka@nimbus.elte.hu.

2. Tudományos/Állandó bizottság létszáma:

Akadémikus: **Nem kell kitölteni.**

MTA doktora és tudomány doktora: **Nem kell kitölteni.**

Kandidátus: **Nem kell kitölteni.**

PhD: **Nem kell kitölteni.**

3. Tudományos/Állandó bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma:

Akadémikus: **Nem kell kitölteni.**

Tudomány és MTA doktora: **Nem kell kitölteni.**

Kandidátus: **Nem kell kitölteni.**

PhD: **Nem kell kitölteni.**

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Munkaülés

Időpont: 2017. március 6. (hétfő), 9.30 óra

Helyszín: az Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme
Budapest II., Kitaibel Pál utca 1. I. emelet

Napirend:

1. a 2016. évi MTN értékelése
2. éves bizottsági beszámoló
3. javaslattétel a 2017-es MTN programjára
4. javaslattétel a 2018-as MTN programra
5. egyéb

Az ülés rövid összefoglalója:

A 42. Meteorológiai Tudományos Napok értékelése alapján kijelenthetjük, hogy a vízgazdálkodás és a meteorológia kapcsolata rendkívül időszerű téma volt. A tanácskozás lehetőséget adott a vízgazdálkodás és a meteorológia területén tevékenykedő szakemberek konzultációjára. A párbeszédet a jövőben is folytatni kell.

Felmerült, hogy előadások összefoglalóit tartalmazó absztrakt kötet nyomtatott formában mennyire hasznos, hányan forgatják, szükséges-e a nyomtatás a továbbiakban? A kötet felkerül a rendezvény honlapjára, DOI és ISBN számmal is rendelkezik, elektronikusan jól kereshető és hivatkozható. A Bizottság tagjainak tapasztalatai alapján az előadások alatt többen forgatják a kötetet, érdemes lenne megtartani ezt a hagyományt. A szavazás eredménye szerint továbbra is maradjon a nyomtatott füzet.

Határozat: Az MTA MTB egyhangú szavazással jóváhagyta a 43. Meteorológiai Tudományos napok szervezésére tett javaslatot:

A tudományos napok témája: Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése

Az ülések időpontja: 2017. november 23–24

Az ülések helye: az MTA Nagyterme (Budapest V. ker. Széchenyi István tér 9.)

A tudományos napok rendezői:

MTA MTB Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság,

MTA MTB Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

A tudományos napok rendezvényét – hagyományaink szerint – javasoljuk az MTA X. Osztály osztályrendezvényének a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatban.

Javaslat hangzott el, miszerint a 2018-as Tudományos Napok témája a WMO által stratégiai fontosságú témaként kezelt „klímaszolgáltatások” legyen a fókuszban. Mivel addigra az új ciklusra választott Bizottság lesz hivatott ebben a kérdésben döntést hozni, így legfeljebb csak javaslattal élhet a jelenlegi Bizottság a következő ciklusra választott bizottság számára ebben a kérdésben

Virtuális munkaülés

Dátum: 2017. április 28 – május 3.

Helyszín: Virtuális ülés, Interneten történő szavazás

Napirend:

Szavazás „A Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottságának állásfoglalása a meteorológiai mérőhelyek környezetének védelméről” című állásfoglalásról. A szavazáson a 22 tagú bizottságból 21 fő vett részt (95,5%). Az állásfoglalást támogatta 21 fő (100%); ellenszavazat és érvénytelen szavazat nem volt.

Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottságának állásfoglalása a meteorológiai mérőhelyek környezetének védelméről (MTA MTB 2017/1)

Fontos társadalmi érdek a környezeti feltételek, így a légköri folyamatok alakulásának megfigyelése, hosszú távú követése, a változások – többek között az éghajlatváltozás mértékének, a levegő minőség változásának – számszerű mérése. Az élet- és vagyonvédelem érdekében is lényeges egy-egy térségben a környezet állapotában végbemenő veszélyes változások észlelése, előrejelzése. Mindez csak akkor teljesíthető, ha az ott működő meteorológiai állomások közvetlen környezete nem módosul úgy, hogy az a mérések, megfigyelések feltételeire, azok minőségére hatással van. Ennek megértésére, biztosítására egyrészt felhívjuk az érintett és megfelelő hatáskörrel rendelkező önkormányzatok figyelmét, másrészt rendkívül fontosnak tartjuk különösen a kiemelt, hosszú adatsorral rendelkező, valamint az élet- és vagyonvédelem szempontjából meghatározó jelentőségű tevékenységet végző meteorológiai állomások épített és természeti környezete magas szintű jogszabályi védelmének megerősítését.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság

Előadói ülés

közös szervezés a Léggördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottsággal

Időpont: 2017. november 21. (kedd), 15 óra, Helyszín: OMSZ földszinti díszterme, Budapest II. Kitaibel Pál utca 1.

előadó: Prof. Thomas Foken, az MMT tiszteleti tagja (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research (BayCEER))

előadás címe: Dénes Berényi's Textbook "Mikro-Klimatologie" (1967, in German) – From Geiger to the Modern Micrometeorology

Éghajlati Albizottság

Előadói ülés

Időpont: 2017.05.24., helyszín: Budapest, MTA Székház

Klímapolitika: Párizs előtt, Párizs után címmel rendezett előadó ülés

Program:

Bozó László, akadémikus: Elnöki megnyitó

Botos Barbara (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A Párizsi Megállapodás hatása az éghajlatváltozás elleni küzdelemre az Európai Unióban és Magyarországon

Faragó Tibor (Eötvös Loránd Tudományegyetem Környezettudományi Doktori Iskola): A különböző légköri kibocsátásokkal kapcsolatos nemzetközi megállapodások

Kis-Kovács Gábor (Országos Meteorológiai Szolgálat): Mit mutatnak a hazai kibocsátási adatok?

Ürge-Vorsatz Diana (Central European University, Vice Chair, Working Group III, Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC): Az IPCC tervei a 6. jelentési ciklusban - bekapcsolódási lehetőségek

Előadói ülés

időpont: 2017.12.11., helyszín: Budapest, OMSZ

Klímatológia ma és holnap címmel rendezett előadó ülés

Program:

Radics Kornélia (OMSZ): Megnyitó

Bartholy Judit (ELTE): A változó éghajlat globális és regionális modellezése

Szentimrey Tamás (OMSZ): Matematikai statisztika a meteorológiában

Lakatos Mónika (OMSZ): Szélsőségesebbé váló csapadék a változó klímában

Torma Csaba (ELTE): Regionális klímamodellek előnyei és nehézségei

Ebédszünet

Pongrácz Rita (ELTE): Klímaszimulációk hidrológiai és városklimatológiai alkalmazásai

Unger János (SZTE): Fejezetek a szegedi városklíma kutatásból

Anda Angéla (PE): A szója szárazságtűrésének vizsgálata

Szabó Péter (OMSZ): Európai éghajlati szolgáltatások: széleskörű felhasználói igények kielégítése

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Előadói ülés:

Gál V. Csilla (Dalarna University, Sweden): Revisiting the urban block in the light of climate change, a case study of Budapest (magyar nyelven, angol ábrákkal)

Időpont: 2017. április 13.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

Előadói ülés:

Szunyogh István (Texas A&M University, Department of Atmospheric Sciences College Station, Texas, United States): Regionally Enhanced Global (REG) Data Assimilation

Időpont: 2017. július 6.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

Előadássorozat és doktori kurzus

(ELTE Meteorológiai Tanszékkel és az Agro- és Hidrometeorológiai Albizottsággal közös szervezés)

Téma: mikrometeorológia (4 előadásból álló rövid kurzus)

Időpont: 2017. november 21-23.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat, ELTE TTK

Előadó: Prof. Thomas Foken (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research, BayCEER)

Előadói ülés:

(az ELTE Meteorológiai tanszékkel és a Magyar Meteorológiai Társasággal közös szervezés)

Prof. Thomas Foken (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research, BayCEER): Dénes Berényi's Textbook "Mikro-Klimatologie" (1967, in German) – From Geiger to the Modern Micrometeorology

Időpont: 2017. november 21.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

43. Meteorológiai Tudományos Napok: Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése (az MTA MTB Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottságával közös szervezésben)

Időpont: 2017. november 23-24.

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem

25 előadás, 10 poszter, 100-130 résztvevő

Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Előadói ülés

időpont: 2017. október 6.
 helyszín: PTE, TTK, Pécs
 napirend: FACT (Friday Afternoon Cloud Physics Talk)
 előadók: Sarkadi Noémi, Balogh Adrienn

Előadói ülés

időpont: 2017. november 10
 helyszín: PTE, TTK, Pécs
 napirend: FACT (Friday Afternoon Cloud Physics Talk)
 előadók: Schmeller Gabriella, Jeevan Kumar

Előadói ülés

időpont: 2017. november. 23.
 helyszín: MTA Székház, Budapest
 napirend: az albizottság elnökének és alelnökének megválasztása
 határozat: az albizottság jelenlévő tagjai egyhangúlag Geresdi Istvánt választották a bizottság elnökének, és Ács Ferencet a bizottság titkárának.

Előadói ülés

időpont: 2017. november 29
 helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat, Budapest
 napirend: Üvegházhatású gázok mérése: mit, miért, hogyan?
 előadó: Haszpra László

Az Albizottság rendezte meg a XIII. Magyar Aeroszol Konferenciát (2017 április 19 -20) Pécsen.**Az Albizottság a Légekördinamikai albizottsággal együtt rendezte meg a 43. Meteorológia Tudományos Napokat.****Légeköri Erőforrás Albizottság****Előadói ülés**

2017. május 9., OMSZ
 Farkas István (egyetemi tanár, Szent István Egyetem, Gödöllő): Napenergia hasznosítás – hazai és nemzetközi helyzetkép
 Pálffy Miklós (ügyvezető igazgató, Solart-System Kft.): Fotovillamos napenergia-hasznosítás
 Varga Pál (ügyvezető igazgató, Naplopó Kft.): Fototermikus napenergia-hasznosítás
 (Közös rendezvény a Magyar Meteorológiai Társaság Nap- és Szélenergia Szakosztályával.)

Konferencia

2017. november 2., OMSZ
 "A megújuló energiahordozók helyzete jogi megközelítésben"
 Program
 14.00 – 14.10
 Dr. Tar Károly elnök (MTA MTB LEA) – Dr. Fodor László elnök (MTA DAB JKSZB)
 Rövid köszöntő

14.10 – 14.25
 Dr. habil. Szuchy Róbert egyetemi docens
 (KRE ÁJK, Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék)

Az energiajog legújabb kihívásai a megújuló energiák és az intelligens rendszerek tükrében

14.25 – 14. 40.

Dr. Papp Mónika egyetemi adjunktus; tudományos munkatárs
(ELTE ÁJK, Nemzetközi Magánjogi és Európai Gazdasági Jogi Tanszék; MTA TK JTI)
A megújuló erőforrások támogatása és az EU állami támogatási joga

14.40. – 14.55

dr. Szamek Gabriella jogi főreferens; megbízott oktató
(Alapvető Jogok Biztosának Hivatala; ELTE-ÁJK, Közigazgatási jogi Tanszék)
A megújuló helyzete itthon, az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljainak tükrében

14.55 – 15. 10

Dr. Lovas Dóra PhD-hallgató
(DE ÁJK, Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék)
Globális politikai és szabályozási viszonyok hatása az Európai Unió megújuló energia politikájára

15.10 – 15.25

Dr. Fodor László egyetemi tanár
(DE ÁJK, Agrárjogi, Környezetjogi és Munkajogi Tanszék)
Helyi viszonyok. A települési önkormányzatok és a megújuló energiahordozók

15.25 – 16.00

Kérdések és válaszok, a konferencia lezárása

(Együttműködésben az MTA DAB Jogi és Közgazdaságtudományi Bizottságának Jogi Munkabizottságával és a Magyar Meteorológiai Társaság Nap- és Szélenergia Szakosztályával.)

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

A 43. Meteorológiai Tudományos Napok rendezvényét a Magyar Tudomány Ünnepe keretében szerveztük az MTA Székház Nagytermében 2017. november 23-24-én.

A kétnapos konferencia, hagyományosan, az MTA X. osztály egyik kiemelt rendezvénye. Az idei témakör a „Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése”. 25 előadás és 10 poszter bemutató hangzott el. A 100–130 résztvevő, köztük nagyszámban egyetemi hallgatók, jól mutatták a témakör fontosságát. A rendezvény lehetőséget nyújtott az Országos Meteorológiai Szolgálatnál folyó kutatások mellett az egyetemi szférában (BMGE, ELTE, NKE, PE, PTE, SZE, SZTE) illetve a kutatóintézetekben (pl. MTA ATK TAKI) folyó munka megismerésére. Németországi és svédországi egyetemekről is hívtunk előadókat.

A konferencia előadások összefoglalói az OMSZ támogatásával egy összefoglaló füzetben is megjelentek, amiért külön köszönet illeti *Radics Kornéliát* az OMSZ elnökét. A konferencia anyaga letölthető az OMSZ honlapjáról, illetve az *Időjárás* című angol nyelvű folyóiratban (Q3) tervezzük a megjelentetését a szokásos lektorálási folyamat után.

7. A bizottság által adott díjak:

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

43. Meteorológiai Tudományos Napok: „Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése”

Az előadások összefoglalóiból absztrakt kötet is készült: doi: 10.21404/43.MTN.2017. Az előadások PDF-ben elérhetők az OMSZ honlapján:

http://met.hu/omsz/rendezvenyek/index.php?id=2037&hir=43._Meteorologiai_Tudomanyos_Napok_%E2%80%93_2017

- 10. Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselésére és aktivizálására):

2018. február 1.

..... s. k.
elnök

..... s. k.
titkár